

μαντάρα

μαντάρα, η, ουσ. [<ουσ. η μαδάρα (= γυμνός τόπος) <επίθ. μαδαρός (= γυμνός, άδενδρος)], άνω κάτω, φύρδην μίγδην, κομμάτια: «μπήκαν κλέφτες στο σπίτι τον καιρό που ήμασταν διακοπές και το βρήκαμε μαντάρα». (Λαϊκό τραγούδι: *αχ, έγινε μεγάλη αντάρα μέσα στον τεκέ **μαντάρα***).

- *γίναμε μαντάρα*, μαλώσαμε άγρια, ανταλλάξαμε βίαια χτυπήματα, σκληρά λόγια ή απειλές: «κάποια στιγμή αρχίσαμε να μαλώνουμε και γίναμε μαντάρα». Για συνών. βλ. φρ. *γίναμε μπίλιες*, λ. *μπίλια*.

- *γίνομαι μαντάρα*, **α.** καταστρέφομαι, εξαθλιώνομαι ψυχικά ή οικονομικά: «έχασε τα λεφτά του σε μια δουλειά κι έγινε μαντάρα». **β.** τραυματίζομαι σε πολλά σημεία του σώματός μου, παθαίνω πολλαπλά κατάγματα: «έπεσε με τ' αυτοκίνητό του σ' έναν γκρεμό κι έγινε μαντάρα».

- *έγινε μαντάρα η δουλειά ή η δουλειά έγινε μαντάρα*, βλ. λ. [δουλειά](#).

- *έκανα μαντάρα τη δουλειά*, βλ. λ. [δουλειά](#).

- *τα κάνω μαντάρα*, **α.** αποτυχαίνω εντελώς να φέρω σε πέρας μια δουλειά ή μια υπόθεση, την μπερδεύω τόσο πολύ, που δεν μπορώ να βγάλω άκρη: «απ' τη μέρα που ανέλαβε τη διεύθυνση του εργοστασίου, τα 'κανε μαντάρα». **β.** καταστρέφω τα πάντα σε ένα χώρο, ιδίως κλειστό, τα κάνω θρύψαλα, κομμάτια: «μπήκε νευριασμένος στο μαγαζί και τα 'κανε όλα μαντάρα». (Λαϊκό τραγούδι: *μου γυρνάς μες στις ταβέρνες και μου κάνεις κουτσουκέλες· δε σου μένει μια δεκάρα, όλα **τα 'κανες μαντάρα***).

- *το κάνω μαντάρα*, (για πράγματα ή μηχανήματα) το καταστρέφω εντελώς: «του 'δωσα τ' αυτοκίνητό μου για να τον εξυπηρετήσω κι αυτός μου το 'κανε μαντάρα».

- *τον κάνω μαντάρα*, δημιουργώ σε κάποιον έντονο ψυχολογικό πρόβλημα, τον καταστρέφω ψυχικά ή οικονομικά: «έμπλεξε με τα ναρκωτικά και τον έκαναν μαντάρα || έμπλεξε με τους χαρτοπαίχτες και μέσα σε λίγο καιρό τον έκαναν μαντάρα». (Λαϊκό τραγούδι: *κρασί, γυναίκα και χαρτί **με κάνανε μαντάρα**, γιατί χωρίς αυτά η ζωή δεν κάνει μια πεντάρα*).

- *τους κάνω μαντάρα*, με λόγια ή ενέργειές μου κάνω δυο άτομα ή δυο ομάδες ατόμων να μαλώσουν πολύ άγρια, τους μπερδεύω, τους ανακατώνω: «απ' τη στιγμή που τον έβαλαν στη παρέα τους, τους έκανε μαντάρα με διάφορα υπονοούμενα και τώρα κάθεσαι και σπάει πλάκα».